

Algemene Beschouwingen PrO 23 mei 2013

Voorzitter,

Eindelijk ontvingen we een Perspectiefnota op grote lijnen. Een richtinggevend document zoals het hoort. Hartelijk dank daarvoor en vooral ook complimenten voor de realisatie van deze verandering. Na jaren een nota gepresenteerd te hebben die eigenlijk een verkapte begroting was, hebben we nu een document met een visie op de toekomst van Oisterwijk waarover we als Raad volgende week een stevig debat kunnen voeren. PrO zal haar standpunten vanavond duidelijk maken. We zijn benieuwd naar de reacties van de andere politieke partijen.

Als ondertitel van de perspectiefnota kiest uw college voor: samen bouwen aan perspectief. Inderdaad, het perspectief maken we samen. Het college neemt het voortouw en laat zich inspireren door de organisatie. De raad reageert en besluit welke keuzes in de begroting gemaakt gaan worden.

PrO voegt aan deze ondertitel een zin toe: samen bouwen aan perspectief **door anders en slim werken.**

Want het kan anders en slimmer. Resultaten uit het verleden zijn geen garantie meer voor de toekomst. Niet op financieel gebied, niet op maatschappelijk gebied. Dat is even wennen, maar ook weer niet zo dramatisch als uw College en enkele raadsfracties het presenteren. Anders en slimmer werken zal het leven in Oisterwijk nog leuker kunnen maken. Zeker als we het samen doen.

Onze burgers moeten beter worden van de maatregelen uit de Perspectiefnota. We doelen dan op de kwaliteit van leven voor alle burgers. Iets dat meer is dan het op peil houden van de financiën. In onze ogen heeft de gemeente vooraleen opdracht maatschappelijke doelen te realiseren, die natuurlijk financieel gedekt moeten worden. PrO toetst de Perspectiefnota op dit criterium. Speciale aandacht zullen we hebben voor de positie van kwetsbare groepen en de natuur.

Hieronder puntsgewijs onze reactie op de perspectiefnota.

1. Meerjarenprognose.

Opvallend is dat het toekomstbeeld dat het college schetst, gebaseerd is op een traditioneel beeld van de ontwikkelingen. Dit zou anders en slimmer kunnen. Natuurlijk, wij weten ook dat het Rijk ons veel verplichtingen oplegt. Maar moeten we dit maar lijdzaam accepteren, zonder protest, zonder poging het af te wenden, het anders op te lossen, de burgers te betrekken het slimmer te doen? We realiseren ons dat het lastig is uit deze realiteit te stappen, maar zo'n zwart toekomstscenario is geen goede voedingsbodem voor vernieuwing, laat staan dat de burgers er beter van worden. Erger, de kwetsbare groepen lijken het kind van de rekening te worden. Belangrijkste oorzaak voor de rode cijfers is immers de transitie van zorgtaken. Voor PrO is het onacceptabel dat de rekening voor deze transitie bij de kwetsbare burger gelegd wordt. Besparingen moeten gezocht worden in de organisatie van de zorg, in efficiencyverbeteringen. In onze ogen heeft de gemeente hier een duidelijke opdracht: faciliteer initiatieven van burgers die anders en slimmer zijn. En mocht er geld overblijven in enig jaar mag dat wat ons betreft besteed worden aan duurzame investeringen in kwaliteit. Het hoeft niet in de reserves, omdat ons weerstandsvermogen groot genoeg is.

2. Visie en beleidsopgaven.

Het college heeft in onze ogen de toekomstvisie van Oisterwijk duidelijk vertaald in een aantal concrete thema's. PrO kan zich vinden in de keuze voor deze 5 thema's. Ik zal ze achtereenvolgens beoordelen in hoeverre de burgers er in onze ogen beter van worden. En in hoeverre we vinden dat de oplossingen anders en slim zijn.

a. Oisterwijk aan Z

Het zijn goede initiatieven die genoemd zijn. Wel valt ons op dat de gemeente zichzelf een sturende rol toedicht in plaats van de dienende rol die in de visie verwoord is. Ik noem een paar voorbeelden.

U vraagt partners in het sociale domein met innovatieve oplossingen te komen. Volgens ons werkt dat niet zo. Je kunt niet op afroep innovatief zijn of worden. Die oplossingen zijn er meestal al, de kunst is om ze te vinden en vervolgens de faciliteren. Denk bijvoorbeeld aan het SKN dat autonoom werkt en in twee jaar tijd een enorme toegevoegde waarde voor onze gemeenschap heeft laten zien.

Wordt de burger beter van zorg en ondersteuning dicht bij huis? In het NRC stond een aantal weken geleden een interessant artikel over buurtzorg met als kop 'wilt u gewassen worden door de buurman?' Een prachtig voorbeeld hoe we de decentralisaties inrichten zonder de burger te vragen wat hij zelf eigenlijk wil. PrO is voorstander van de kanteling van de zorg en het vergroten van de zelfredzaamheid, maar waarschuwt voor doorschieten in het bestuurlijk regelen daarvan. Houd de echte vraag van de burger goed in de gaten. En waardeer goede en slimme oplossingen om de burger van dienst te zijn. We hebben daarvoor het innovatiefonds ingesteld. Een langdurige wens van PrO waar we nog steeds erg blij mee zijn. Juist dit innovatiefonds maakt het mogelijk andere en slimmere oplossingen te faciliteren. Ditzelfde geldt voor het beschikbaar stellen van een sociaal raadspersoon Uw college verwacht dat de veranderslag in 4 jaar gerealiseerd zal zijn. Dat vinden wij naïef. Iedereen weet dat je minstens 8 jaar nodig hebt voor cultuurveranderingen. En zo'n grote kanteling van het sociaal domein zal wellicht nog meerdere jaren nodig hebben. Het innovatiefonds zal wat PrO betreft dus onbeperkt (in tijd) begroot moeten worden.

We vinden het belangrijk dat bij subsidieverstrekking een resultaatverplichting wordt aangegaan. Wat ons betreft is dat doeltreffender dan het inkopen van diensten.

b. Duurzaam investeren in ruimtelijke kwaliteit.

PrO ondersteunt de visie van het college op dit punt. De burger is gebaat bij een goede ruimtelijk kwaliteit. Spijtig vinden we het ontbreken van de duurzaamheidsbalans. Enige jaren geleden is een 0 meting uitgevoerd samen met de Universiteit van Tilburg. Deze 0 meting zou gebruikt moeten worden om de effecten van de maatregelen die het college noemt te kunnen meten. We adviseren het college deze duurzaamheidsbalans alsnog weer in te voeren. Initiatieven van burgers kunt u dan ook makkelijker toetsen aan hun bijdrage aan een duurzaam Oisterwijk.

Meer aandacht mag wat PrO betreft besteed worden aan het milieu en veiligheid. Wij vinden het een gemiste kans dat hierover niets vermeld wordt. Ook in Oisterwijk zullen maatregelen genomen moeten worden om ons milieu beter te beschermen. Denk bijvoorbeeld aan de grote actie die Greenpeace op dit moment voert in verband met

bestrijdingsmiddelen in de land- en tuinbouw die leiden tot grote bijensterfte. Het natuurlijk evenwicht dreigt verstoord te raken. Ook in Oisterwijk. Op het PrO plein van 11 juni besteden wij hier aandacht aan. We hebben inmiddels vragen gesteld aan het College. We zien hier zeker een faciliterende rol van de overheid weggelegd. Daarnaast verwachten we ook dat actief gehandhaafd wordt in de LOG's. Het blijkt veel te vaak voor te komen dat de luchtwassers bij varkensbedrijven niet aan staat, deze schade aan het milieu kan makkelijk voorkomen worden.

Veiligheid is door de Raad als belangrijkste kerntaak benoemd. Vreemd dat hieromtrent geen perspectief wordt geschetst door het College, terwijl daar toch alle aanleiding voor is. Denk maar aan het vreselijke ongeval in België met de ontspoorde trein. Dat gevaar ligt ook dagelijks in Oisterwijk op de loer. Hoe voorkomen we dat in onze gemeente? Het bosbrandgevaar op de Kampina is ook groot. Samenwerken met aangrenzenden gemeenten bij bosbranden lijkt ons daarom ook geen overbodige luxe.

c. Basisvoorzieningen

Het is goed dat er discussie plaatsvindt over basisvoorzieningen. Dit raakt in onze ogen de kern van onze gemeente. Veel burgers hebben met voorzieningen te maken. Het bepaalt voor een groot deel hun kwaliteit van leven. Van belang is duidelijke keuzes te maken wat we met zijn allen als basisvoorzieningen beschouwen. De subsidies op niet-basisvoorzieningen kunnen dan fors gesnoeid worden.

PrO is van mening dat het voorzieningenniveau in Oisterwijk erg hoog is. Daarop mag wat ons betreft bezuinigd worden. Wel vinden we het belangrijk dat bezuinigingen eerlijk plaatsvinden. U geeft aan dat u onder een basisvoorziening verstaat een voorziening die de gemeente minimaal vier jaren nodig heeft om beleid te verwezenlijken. Vanuit deze definitie stelt u voor de subsidie aan Factorium stop te zetten, het chloorbad in het Staalbergven te sluiten, de Bienenkebolders in de brede school Moergestel te huisvesten en het peuterspeelzaalwerk te beperken tot doelgroepkinderen. U vindt deze zaken dus blijkbaar geen basisvoorzieningen. Daartegenover lezen wij dat u Tiliander –Den Boogaard wel als basisvoorziening beschouwd. Worden onze burgers hier beter van? Onze fractie heeft hierover nog geen standpunt ingenomen. We maken ons zorgen over de keuzes: waarom geen muziekonderwijs meer voor onze burgers, maar wel toegang tot cultuurcentra? Waarom zowel het bad in het Staalbergven sluiten als De Leije? Waarom alle scholen onder 1 dak?

8 jaar geleden nam PrO het initiatief om alle kinderen in Oisterwijk de kans te geven op goed onderwijs in een goed gebouw. Dat vonden we eerlijk. En het is nu ook gerealiseerd. Daar zijn we trots op. We vragen het college haar keuzes voor deze basisvoorzieningen toe te lichten aan de hand van de definitie die u daarvoor stelt. Welk beleid wilt u bv met Tiliander realiseren waardoor zich instandhouding rechtvaardigt? Daarna zullen wij een definitief standpunt innemen.

d. Niveau van dienstverlening op orde.

Dit is evident, het zou erg zijn als we deze maatregelen niet zouden nemen.

e. Bundelen kracht door samenwerking

Samenwerking met andere gemeenten is inderdaad al lang niet meer weg te denken. Daar zullen we dus voortvarend mee om moeten gaan. In ons PrO plein hebben we

uitvoerig aandacht besteed aan de criteria waaronder samenwerking zou moeten plaatsvinden. Duidelijk werd dat we de lokale bestuurskracht en voorzieningen willen behouden en samenwerking gebaseerd moet zijn op wederzijds vertrouwen. Je hoeft niet alles tot in detail uit te werken. Wij geloven dat burgers beter worden van samenwerken. En zullen de burgertevredenheid dan ook als toetssteen gebruiken om samenwerkingsvoorstellen te beoordelen

Voorzitter,

We vinden we deze perspectief nota een goede basis voor een fundamentele discussie in de Raad over de toekomst van Oisterwijk. We kunnen aan een aantal knoppen draaien. Mochten we ondanks andere en slimmere oplossingen toch aan financiële knoppen moeten draaien dan gaat de voorkeur van PrO uit naar knop 2. Zo worden de lasten immers het meest eerlijk verdeeld en kunnen alle burgers, en in het bijzonder de meest kwetsbare burgers, er beter van worden. We zien uit naar een boeiend debat volgende week.

Tot zover in eerste termijn.